

CONTRAPLANO – LAD

Laboratori d' Acció Documental

Grup de recerca de l'ICA – Institut Català d'Antropologia

Memòria 2001-2005

CONTRAPLANO_ LAD – Laboratori d' Acció Documental

El setembre del 2001, un grup de persones procedents del camp de la investigació en ciències socials i de la realització de documentals van crear **CONTRAPLANO**, un grup de treball dins de l'ICA, nascut amb l'objectiu d'experimentar en projectes que tracin línies de confluència entre disciplines, fusionant la teoria social i la pràctica audiovisual.

Aquest col·lectiu va prendre el relleu de l'antic Grup de Treball d'Antropologia Visual de la mateixa institució.

OBJECTIUS

Els objectius principals que es plantegen són els següents:

- Promoure la difusió de les arts visuals com a mitjà de coneixement de la societat.
- Promoure la difusió del cinema i el vídeo documental més enllà dels circuits acadèmics i professionals.
- Produir, incentivar i fomentar la creació audiovisual en tots els seus camps.

LÍNIES DE TREBALL

El grup es proposa desenvolupar quatre àrees de treball.

1. Investigació

L'àrea d'investigació té com a objectiu explorar la relació entre el gènere documental i la investigació social: aportar elements d'anàlisi i debat, incorporar les tècniques documentals en els treballs de camp, crear un fons documental i bibliogràfic.

2. Organització de mostres i retrospectives de cine documental

Organització de mostres i retrospectives de cine documental de nous realitzadors i autors clàssics, així com cicles temàtics.

3. Creació d'una xarxa d'associacions i persones interessades

Contactes amb persones individuals, grups i associacions afins. A hores d'ara hem encetat relacions amb l'OVNI, el fons de la SFAV (Société Française d'Antropologie Visuelle) de París i la comissió per a la documentació audiovisual de la SSE (Societat Suïssa d'Etnologia).

4. Realització de documentals

Aquesta àrea està orientada a gestionar recursos, tant teòrics com pràctics, per a la realització de documentals de temàtica social, ja sigui des de la perspectiva de l'antropologia, com d'altres ciències socials o a partir de la interacció entre diferents disciplines.

CONTRAPLANO també es planteja la possibilitat d'oferir suport tècnic i/o teòric a persones, associacions o col·lectius que ho sol·licitin.

Per suport tècnic entenem la gestió de material audiovisual. En aquest sentit, **CONTRAPLANO** ha col·laborat amb LICIT en les jornades sobre "Drets humans i Treballadores sexuals" el mes de juliol de 2002.

Per suport teòric entenem l'elaboració de cicles temàtics documentals i/o de ficció, així com la búsqueda i la gestió del material a difondre.

Un altre dels objectius del col·lectiu és la creació d'un espai propi que funcioni com a centre de recursos i sala de projeccions, conferències, cursos i tallers.

CONTRAPLANO- LAD
Institut Català d'Antropologia
C/Urgell 259, s.s. 3^a
08036 Barcelona
Tel.: 93 321 22 59

E-mail: contraplano@wanadoo.es

Resum d'activitats de CONTRAPLANO 2001-02

Del 18 d'octubre al 20 de desembre de 2001, cada dijous :

Camins d'anada i tornada: Cicle de documentals socials

Presentació de treballs de nous documentalistes així como d'experimentats realitzadors, como Joaquim Jordà, Jacinto Esteva o Ricardo Íscar.

El cicle comptava amb l'assistència dels realitzadors i debat posterior.

Lloc: La Reina de Africa, c/Bolívar, 10.

Del 7 de març al 27 de març de 2002, cada dijous:

Cicle de ficcions socials

Projecció de quatre llargmetratges documentals de temàtica social

Lloc: La Reina de Africa, c/Bolívar, 10.

Del 18 d'abril al 6 de juny de 2002, cada dijous:

América convulsa – proyecciones y debate

Cicle de documentals sobre la situació actual de Llatinoamèrica i el seu passat immediat, amb ponències i xerrades posteriors

Lloc: La Reina de Africa, c/Bolívar, 10.

Del 7 al 14 de juliol de 2002, cada dia:

Cine-fòrum - Miradas compartidas

Coordinació de les projeccions programades en el marc de les primeres jornades sobre "Drets humans i treball sexual" organitzades pel LICIT i la Regidoria de Drets Civils.

Lloc: ALMAZEN, c/Guifrè, 9

Divendres 6 de setembre de 2002

"El otro lado... Un acercamiento a Lavapiés"

Documental sobre el barri de Lavapiés de Madrid, projectat com a activitat dins la secció "Àmbit de debat" del IX Congrés d'Antropologia.

Lloc: Associació Cultural LA VALENTINA, Plaça Regomir, 2

Dissabte 7 de setembre de 2002:

Antropologia para principiantes

Dins el IX Congrés d'Antropologia, selecció de pel·lícules orientades a generar un marc de debat sobre la figura de l'antropòleg i la seva funció dins la societat moderna.

Lloc: Auditori del Pati Manning, Montalegre, 7

Totes les activitats van ser gratuïtes i les projeccions, en vídeo.

Desde novembre de 2002, un cop al mes:

Cinema i societat. Debat Obert.

Amb aquest cicle es pretén recollir una part de les discussions teòriques i de les produccions de documentals independents que s'està realitzant actualment. En cada sessió l'autor o l'equip del film presenta el seu projecte i es debat el seu treball amb el public assistent.

Lloc: CERC, c/Montalegre, 7.

CONTRAPLANO 2003

Del 13 al 17 de gener de 2003:

Homenaje a Jean Rouch

Jean Rouch exerceix des de 1946 una triple carrera: la d'antropòleg, la de cineasta i, sobretot, la de cineasta-antropòleg, el que trenca amb certes certeses, planteja nous problemes i ofereix vies inèdites a la confluència de la teoria i la pràctica. Qualificat com un gran narrador, fins i tot com poeta, en tot cas és un infatigable crític dels conservadorismes, dels dogmes i institucions occidentals. La seva obra, poca coneguda a Catalunya, ha estat presentada a través de 10 de les seves pel·lícules abastant distintes èpoques fins a la seva més recent treball ("Le rêve est plus fort que la mort", 2002).

Lloc: Institut Francés de Barcelona

Desde març de 2003, el primer dijous de cada mes:

Cinema i Ciutat

En col·laboració amb el grup de treball "Etnografia dels espais públics" de l'ICA, es reprèn el cicle de trobades per a discutir sobre les representacions cinematogràfiques de la vida social en contextos urbans.

Lloc: La Reina de Africa, c/Bolívar, 10.

Del 6 al 8 d'octubre de 2003:

Mostra de cine etnogràfic (Selecció dels films premiats al *Bilan du Film Ethnographique* de París)

Mostra dels films premiats en l'última edició del Bilan du Film Ethnographique de París, celebrat del 17 al 23 de març de 2003 al Museu de l'Homme. Aquest certamen, un dels més prestigiosos en el seu gènere a nivell internacional, ha commemorat en aquesta edició els 50 anys del Comité du Film Ethnographique, creat per Jean Rouch, Edgar Morin, Claude Levi- Strauss i Henri Langlois entre uns altres.

Lloc: Institut Francés de Barcelona

Desde octubre de 2003, un cop al mes:

Cinema i societat. Debat Obert

Amb aquest cicle es pretén recollir una part de les discussions teòriques i de les produccions de documentals independents que s'està realitzant actualment. En cada sessió l'autor o l'equip del film presenta el seu projecte i es debat el seu treball amb el publico assistent.

Lloc: CERC, c/Montalegre, nº 7.

Del 9 al 20 de desembre de 2003

Festival Barcelona Visualsound

Contraplano va col·laborar en l'organització d'esdeveniments relacionats al documental que es van portar a terme en el Centre Garcilaso, a saber:

Mostra de documentals argentins.

Sessió de documental etnològic.

Moderació d'una taula rodona amb el tema: L'auge del documental a mig camí de la ficció.

Part del jurat en l'apartat documental.

CONTRAPLANO 2004-2005

12, 13, 14 i 15 de gener de 2004.

Cicle Luc de Heusch: entre l'etnografia i l'experimentació.

Organitzat per *Contraplano* - LAD/ICA, el LISA (Laboratori per l'investigació de les societats africanes) i l'ARDA (Agrupament per a la recerca i la docència d'Àfrica) junts amb la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya.

Lloc: Filmoteca de la Generalitat de Catalunya

Desde febrer de 2004, el primer dijous de cada mes,

Escopofilia

Mostra de retalls de pel·lícules coordinada per l'antropòleg Manuel Delgado, amb la col·laboració del grup de treball "Etnografia dels espais públics" de l'ICA.

Lloc: La Reina de Africa, c/Bolívar, 10.

Des de març del 2004 i fins a juny de 2004, un cop al mes, continuació del cicle:

Cinema i societat. Debat Obert.

Amb aquest cicle es pretén recollir una part de les discussions teòriques i de les produccions de documentals independents que s'està realitzant actualment. En cada sessió l'autor o l'equip del film presenta el seu projecte i es debat el seu treball amb el publico assistent.

Lloc: CERC, c/Montalegre, nº 7.

Del 2 al 4 de desembre de 2004:

2ª Mostra de cine etnogràfic (Selecció de films premiats al *Bilan du Film Ethnographique* de París)

Mostra dels films premiats en l'última edició del Bilan du Film Ethnographique de París, celebrat del 17 al 23 de març de 2004 al Museu de l'Homme.

Lloc: CSIC – Centre Superior de Investigacions Científiques.

2, 3 i 4 de febrer de 2005.

Els museus d'etnologia i de societat a debat

En el marc de les jornades de debat sobre la funció dels museus d'etnologia en la societat moderna, *Contraplano* va organitzar la projecció de la pel·lícula *L'Aventure du Musée de l'Homme* convidant a Jean Mennecier, president de l'associació Patrimoine et Résistance de França, per a generar un debat a les actuals polítiques sobre museus a Europa.

Lloc: CaixaFòrum Barcelona

Dijous de 2004-2005

Ex-tensions: cicles temàtics

Entre els últims cicles que s'han organitzat destaquen "Setge a Ciutat Vella", amb pel·lícules i debats sobre l'especulació urbanística al centre de Barcelona, "Espais tancats" sobre diferents maneres de viure la reclusió a la ciutat, "Hayao Mazayaki", homenatge a un dels grans de l'animació japonesa o "Nova Vlna" sobre cinema i societat a la Txecoslovàquia comunista.

Lloc: La Reina de Àfrica, c/Bolívar, 10.